

mig ikke muligt forud at kunne sige, hvilke og hvor store disse Offre ville være; thi det vil afhænge af politiske Forhold, af Udviklingen af Forsvars- og Angrebskunsten og af en Mængde andre Momenter, som derved komme i Betragtning, og som gjøre det fuldkommen umuligt for Nogen at forudsige, hvad der i Aarenes Løb bør anvendes paa Landets Forsvarsvæsen. Jeg har her kun foreslaaet bevilget Summer til saadanne Anstatter og saadanne Indretninger, som jeg anseer for paatrængende nødvendige, og med Hensyn til hvis Hensigtsmæssighed jeg har en fuldkommen begrundet Overbeviisning; og naar jeg ikke i dette Dieblif søger større Midler bevilgede, saa er det, fordi jeg ikke er fuldkommen paa det Rene med, hvorledes de bør anvendes; det er Grunden, hvorfor jeg indskrænker mig til kun at søge de her omhandlede Midler bevilgede. At jeg har samtykket i at fordele Bevillingen paa to Aar, er fra min Side et meget stort Offer; jeg har havt stor Betænkelse ved at paatage mig Ansvar for en saadan Udsættelse, men jeg har, som sagt, af finansielle Hensyn troet at burde gjøre det. Jeg skal endnu ligeoverfor det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Verg), som omtalte den foreslaaede Opførelse af en Bygning og Anstatter af Maskiner for at forlægge Patronfabrikationen til Laboratoriet, tillade mig at anføre, at det Geværværksted, der i sin Tid blev indrettet, og som har givet Anledning til saa megen Discussion her i Salen, har givet et særdeles godt Resultat, saaledes, at naar det Antal Taprifler, som der ere blevne forandrede, tænkes forandrede til omtrent samme Pris, som vi betale for at faae det samme Vaaben forandret paa Kronborg Geværfabrik, saa er nu Værkstedet med Maskineri og Inventarium fuldkommen betalt. Vi have nemlig faaet omtrent 8,000 Vaaben forandrede, og regne vi, at Forandringen og hvad dermed staaer i Forbindelse, omtrent har kostet 13 Rd. pr. Styk — det er det, vi betale paa Kronborg Geværfabrik — saa have vi nu Fabrikken for Intet. Naar man betænker, at denne Fabrik har sat os istand til at faae disse Vaaben forandrede her i Landet, uden noget Dieblif at svække Landets Forsvarsevne ved at

sende dem ud af Landet, og at vi, som sagt, ved denne Forandring i det Væsentlige have faaet Fabrikken betalt, saa troer jeg, at det kan siges, at det har været en god og hensigtsmæssig Foranstaltning. Hvad angaaer Flytningen af Patronfabrikationen fra dette Sted til Laboratoriet, da skal jeg henvise til Motiverne, hvori det er fremhævet, at eensartede Fabrikationer bør være samlede paa eet Sted; Forsærdigelsen af Ammunitionen bør, saavidt muligt, samles ved Laboratoriet, og naar det ærede Medlem, jeg nys nævnte, meente, at man paa den Maade midlertidigt kunde komme til at lade Geværværkstedet staae stille, da skal jeg dertil bemærke, at det er bedre, at et Værksted staaer ganske stille, saaledes som det i dette Dieblif paa det Nærmeste er Tilfældet med dette Geværværksted, end at holde et stort Apparat og navnlig en stor Dampmaskine igang for at udføre et forholdsvis ringe Arbejde, hvilket maa ansees for meget kostbart og uhenigtsmæssigt.

Ville: Den Oplysning, den høitærede Krigsminister nylig gav, giver mig Anledning til at gjøre en Henstilling til ham. Han sagde os nemlig, at man ved Forandringen af 8,000 Geværer i det nye af ham etablerede Værksted (Modsigelse fra Krigsministeren), eller i alt Fald af hans umiddelbare Forgænger etablerede og af ham senere saa vel optagne Værksted havde tjent saa Meget, at man derved havde faaet det hele Værksted betalt. Jeg skal da tillade mig paany at henlede den høitærede Krigsministers Opmærksomhed paa, at hvor særdeles hensigtsmæssigt det i saa Fald vilde være, snarest muligt at blive fri for alle Forpligtelser til Kronborg Geværfabrik, et Spørgsmaal, jeg i tidligere Samlinger har tilladt mig at bringe i Erindring, og hvis Afgjørelse nu, efter den sidste Oplysning viser sig at maatte være til den allerstørste Fordeel for Staten. Naar Kronborg Geværfabrik arbejder saa dyrt, at Staten ved selv at forandre 8,000 Geværer kan fortjene sig en heel lille Fabrik, saa synes der at være den størst mulige Opfordring til hellere idag end imorgen at blive fri for alt muligt Mellemværende med denne Institution.